

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR

Egész évre 2 frt
Fél évre 1 „
Vidékre egész évre 60 krajczárral több.
Hirdetés árak egyezség szerint. — Nyiltér sora 10 kr.

Felelős szerkesztő:

SCHWARZ I. IMRE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Debreczen, Miklós-utca sarkán 1904. szám.
Minden elap szellemi, vagy anyagi részét illető küldemény
ide intézendő.

A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap.

Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tőzsdében.

A kozmopolitizmus.

Az államok nemzeti jellegének egyik legveszedelmesebb ellensége a terjedő kozmopolitizmus, a kozmopoliták serege.

Ugyan mi szülte a kozmopolitizmust?

Szerintünk a kenyérkeresetnek korunkban oly óriási nehézsége és küzdelmei tenyésztették a kozmopolitizmust.

És mit jelent a kozmopolitizmus? Nem egyebet, mint azt, hogy ne ragaszkodjunk ahhoz a röghöz, melyen születünk, melyben őseink nyugszanak, melyhez fűződnek hagyományaink, a melynek lakosságához, népéhez tartozunk és nyelvét beszéljük.

A kozmopolita nem ismer mást magán kívül. Önmagát szereti, önmagát kényezteti és egyedül azt keresi, hogy önmaga minél kényelmesebben és minél kevesebb kötelesség teljesítéssel henylje át az életet.

S mik a kozmopoliták megbocsáthatlan bünei? Nem ismernek hazát, nem ismernek felettük álló állam hatalmat, nem ismernek a társadalom iránt, melybe beleszülettek, kötelességeket.

Magyarországon a kozmopolitáknak eddig nem igen volt talaja; azt a szomorú jelenséget azonban konstatálnunk kell, hogy az utóbbi időben nálunk is rohamosan terjed a kozmopolitizmus.

Mert csak ennek tulajdoníthatjuk, hogy a kivándorlás olyan mérveket ölt, mely

megdöbent az igaz hazafit és gondolkodóba ejti.

De viszont örömmel kell konstatálnunk azt, hogy a hazánkból kivándorló óriási többsége nem magyar, hanem idegen nemzetiségbeli.

Mi magyarok hálát adhatunk istenünknek, hogy sovínisztáknak teremtett. A magyar sovínizmus sok veszélytől és idegen államokból jövő egészségtelen áramlatokból fogja megvédeni országunkat. Ennek a magyar sovínizmusnak köszönhetjük, hogy a mi népünk soha sem lehet kozmopolitává, mert örök szeretettel csügg hazáján, anyaföldén és nyelvén.

Ez azonban nem ok arra, hogy a kozmopolitizmusnak jelentőséget ne tulajdonítsunk. Gondoljunk csak arra, hány milliót tesz ki az idegen nemzetiségűek száma!

Nos ezeket kell megvédenünk a kozmopolitizmus tanától. És az ellen kell óvszert találnunk, hogy a különböző nemzetiségek ne hagyhassák el seregestül ezt az országot.

Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy vegyük el a tótoktól szerbekből stb. a szabad költözködés, a függetlenség, a személyes szabadság évszázados, szent jogait, de igenis módot és eszközt kell találni arra, hogy ez a szegény nép a maga tudatlanságában felvilágosíttassék, hogy mi vár reá odakünn a tele tömött ujvilágban, ha a lélekfufár kozmopolitikusokra hall-

gatva ott hagyja e földet, melyből kivethet mindennapi kenyerét.

Gondoljunk erre; és gondoljon erre a kormány is, mely az ország ügyeit vezeti. Kormány és társadalom akadályozzák meg együttesen a kozmopolitizmus terjedését.

A kozmopolitizmusnak nem szabad ez országba beférkőzni! Nos ezt úgy akadályozhatjuk meg, ha a társadalmat egységessé tesszük, ha az új nemzedéket magyarrá neveljük és beoltjuk az új nemzedékbe a sovínizmust is. Inkább legyünk sovíniszták, mint kozmopoliták. A sovínizmus emeli a honfui büszkeséget és öntudatot, ami még sohasem volt kárára egy nemzetnek sem, a kozmopolitizmus ellenben megöli az ország nemzeti jellegét, népének kötelességtudását és hazafiságát.

Magyarországot pedig népének hon-szerelme, kötelességtudása mentette meg a gyakori veszélytől és a többször fenyegető elpusztulástól. Ennek köszönhetjük létezésünket és milleniumunkat.

Mit ér, hogy állami életünk rendezett, ha társadalmunk nem egységes, hanem valósággal darabokra van töredeve?! Ennek kell tulajdonítanunk, ha lábra kapnak olyan eszmék, melyek ártalmasak népünk-re, mert következményük gyanánt olyan szomorú jelenségek állanak elő, a minő épen a lakosság ezreinek kivándorlása.

A második ezredévbe lépő magyar nemzetnek, ma élő nemzedékének nagy kötelességei vannak: nagy kötelességeket

A »DEBRECZENI LAPOK« TÁRCZÁJA

Már itt vagyok. . . .

Igmándi Miklós verseiből.

Már itt vagyok, itt a pusztán,
A medgyesi széles pusztán;
Rab vagyok, ki szabadultam:
Boldogabb tán sohse voltam!

Kerekedő friss fuvalmak!
A lelkemig elfuwallnak;
S mintha legott szárnyam nőne,
Mintha szállnék levegőbe.

Csalogat a hajnal pirja, —
Most én vagyok a pacsirta:
Az én dalom a legelső,
Visszaveri rózsafelhő.

Visszaveri, csattogtatja, . . .
Kinéz rá az egék Atyja.
Kikönyököl ablakjába,
Ugy mosolyog a nótámra!

Rózsafa levele. . .

Rózsafa levele hullóban!
Rózsá-piros kedvem mulóban;
Rózsafa levele ne hullj még,
Rózsá-piros kedvem, maradj még.

Beh szomorú is a szegénynek,
Mindég akad baja szívének;
Egy szigorú örök ítélet:
Nem is volt más sohsem az élet!

Ágotai Ágnes.

— A »Debreczeni Lapok« eredeti tárczája. —

Irtá: Nasch Berta.

Évek óta megszokta a falu apraja, nagyja ott látni ablakában. Napkeltétől késő estig ott kötöget Ágotai Ágnes, mintha a mindennapi kenyerét keresné meg vele, pedig dús-gazdag leány, kinek nemesak kenyérre, hanem kényelemre is telik jövedelméből.

Szinte azt hinné az ember, hogy azokkal a csillogó tükkel együtt jött a világra. Sárgás pergamenbőrű ujjai folyton mozognak, mint valami felhuzott gépezet, míg kialvó mécs fényéhez hasonlító bágyadt szeme, merőn bámul a messzeségbe, a semmibe.

Arzán lelki jóság tükröződik, csak a mélyen ásott barázdák jelzik a mély fájdalmakat.

Az ember figyelmét akarva, nem akarva magára vonja ez az arz. Meglehet emberi gyarlóságunk, hogy mások baja némi kárpótlást nyújt saját bajunkért, fájdalmunkért, míg a mások nagy boldogsága, öröme, némi irigységre hangol.

* * *

Egy szépséges meleg nyári napon esodálkozva vették észre a kis falu emberei, hogy valami nagy dolognak kell történni, mert Ágotai Ágnes nincs az ablaknál, nem kötöget, nem bölintgat fejével az arra menőknek, sőt úgy sűrőg-forog mintha valami rég nem látott kedves vendég fogadására készülné.

Azt a kit most vár, egykor epedő szívvel várta, viruló alakja büszkén vonta magára a deli ifjak tekintetét, szebb hölgy kevés volt messze vidéken s az ingatag szívű ifju más felé fordult, elhagyta magát tántoritáni és ott hagyta a gazdag szép leányt vagyonával, fájdalmával.

Az idő, mely mindent kiegyenlít, minden ellenséges érzelmet kibékít, az Ágotai Ágnes szívében sem hagyott haragot. Csakis a fájdalom maradt szíve egy zugában s onnan nem is távolítja el semmi és senki.

róttak reájuk a kor különböző áramlatai. A legnagyobb kötelesség azonban kétség-telenül az, hogy a társadalmat dirib-darab-jából egygyé forrassa, úgy hogy a részek, az elemek fel se legyenek ismerhetők.

Ez az a „parva sapientia“, az a kis adag bölcsesség, a melylyel Oxenstierna svéd miniszternek világtörténeti nevezetességű mondása értelmében az egész magyar glóbuszt kormányozhatni.

Tulterhelés.

Az egész ország közvéleménye figyelemmel kísérte a nemrég ülésezett tanügyi kongresszust, mely magasan szárnyalva: eszméket, korszakos vezérelveket, nagyfontosságú gondolatokat és terveket vetett fel. A kisebb jelentőségű kérdésekkel azonban alig foglalkozott a kongresszus. Am ha készséggel elismerjük, hogy a millenáris tanügyi kongresszusnak feladata nem is lehetett a kisebb sebek orvoslása — most, amíg tart a tanügyek iránti érdeklődés, mégis alkalomszerűnek tartjuk a mellőzött kérdések egyik legfontosabbikát megvitatás tárgyává tenni. — Teszük ezt pedig kizárólag a tanulók érdekeinek a szempontjából, amely érdekeknek alig akadt szószólója a különben is igazán nagyfontosságú tanácskozmányon.

A tanuló ifjuság szempontjából pedig a mellőzött „apró“ kérdések közül tán egy sem fontosabb, mint a sokat hangoztatott tulterhelés, mert tény, hogy ma minden középiskolában többet követelnek, mint amennyit a tanulók tulterhelés s testi egészségük megőrzésére nélkül elvégezhetnek. Csak figyelemmel kell kísérni a középiskolát végzett katonakötelesekkel beváltak ijesztőleg esőkkenő számát. Ha ezt a számot a két órai heti tornázás behozatala óta kissé emelkedni is látjuk, mindazonáltal nem szabad még a kérdésen oly könnyedén keresztül siklanunk.

Nagyon megzavartató ezenkívül az a szomorú tény is, amelyre, mint a tulterhelés következményére, kell utalnunk: t. i. hogy osztályról-osztályra mily rohamosan terjed a középiskolai tanulók két — a rövidlátás.

A nagy bajt azonban nem egyedül az anyag sokasága, hanem egyúttal annak sokfélesége is okozza. Az elemiből középiskolába lépő gyermeknek ugyanis 8—9 tárgy szakad egyszerre a nyakába s ha ez a szám a gimnáziumokban és reáliskolákban nem is igen

szaporodik, de majdnem évfolyamról-évfolyamra változnak a tárgyak; a polgári iskolában pedig 15—18 féle tárggyal is telítik egyszerre a tanulók fejét. Ehhez járul aztán az anyag helytelen beosztása. Így pl. a magyar nyelv s irodalomból a IV.—VII. osztályokban alig van végezni való, a VIII. osztályban pedig egy év alatt kell elvégezni a magyar irodalom eléggé részletes történetét stb.

És mennyi sokat s mennyi mindent kell a tanulóknak még az iskolai tárgyakon kívül otthon is elsajátítani. Hol tanul a növendék modern nyelveket, egy kis zenét, ha nem otthon? Hol üz egy kis sportot, csak annyit, a mennyi mulhatatlanul szükséges, ha nem az iskolán kívül és az iskolai tanulásra fordított munkán felül... Talán nem is annyira az okozza a tulterhelést, amit az iskolában tanulnak, mint inkább az, amit az iskolán kívül és azon felül kénytelenek tanulni, hogy igazán művelt emberré válhassanak.

S különösen megnehezíti a tanulóknak az iskolára való előkészülését azon körülmény, hogy a tanmódszer nem eléggé gyakorlati s nem eléggé empirikus. Ez már a kötelező anyag beosztásában is feltűnő és még kirívóbb a praxisban. Hány és hány természetrajz-tanár van még, a ki megelégszik, ha tanítványa a rokonnövények vagy állatok latin nevét szépen elrecitálja. És hány olyan tanuló van aztán, aki meg sem tudja különböztetni az élvezhető gombát a mérgezőt? Hány városi gyerek van, aki azt sem tudja, mi az a „tinó“? s mi mindenre lehet a szarvasmarhát használni. Elismerem, hogy ebben nagy szerepe van a középiskolák hiányos felszerelésének — de elvégre ez is oly tényező, mely végeredményében a tanulók tulterhelésére, vagy legalább is a tanulás megnehezítésére és eredménytelenebbé tételére vezet. Egy pár fővárosi „minta“ iskolát nem lehet a helyzet alapos megítélésére kiindulásul venni. S bizony még jónévi vidéki iskolában is megtörténik, hogy nem a feladott lecke megértéséről, de annak „bemagolásáról“ szereznek a tanárok tudomást — s ez őket kielégíti. Csak így lehetséges, hogy egy tanuló ugyanabból a tárgyból, a miből jeles volt — más tanár keze alatt még elégséges eredményt sem tud felmutatni; csak így lehetséges, hogy a rokontudományokból is — ha több tanár kezében van az osztály, egyik jeles az egyikből — s megbukik a másikból és viszont. Ennek az irányzatnak az eredménye a mindenütt tapasztalt követelése a beemlékezéseknek Virgiliusnak és Homérosnak pár 100 sorát hiba nélkül el tudni recitálni — még mindig a főkövetelvény. Megengedem,

hogy ennek nem tudása rossz világításba helyezi a tanuló szorgalmát — de hát mégis csak a szabad és önálló gondolkodás fejlesztésére, az ifjak értelmi képességének fokozására kell a főgondot fordítani.

Am mégis elég gyakran megtörténik még jóhírű (vidéki) gymnasiumban is, hogy Virgilius néhány 100 sorát írják ki érettségi tétiszül.

A tulterhelésnek ilyen, mintegy mestersegesen kierőszakolt növekedését bete.özi a végnélküli írásbeli kidolgozása, ünnepnapra egy történelmi dolgozatoeska s mindezek felett az időlopó szótár-vezetés, nem kevesebb mint öt-féle. És ha valaki rosszul dolgozik: büntetésből leírhatja még 26-szor vagy 50-szer is. Egy tanuló tehát, a ki 5 óra hosszat ül az iskolában, ha minden tárgyból csak egy fél óráskat készül (ami ilyen sok írásbeli munka mellett nem elég) már 8 órát dolgozik és meg hol marad, amit privátim kell elvégeznie? Hogy legyen a gyermeknek kedve tanulni?

S mindezekon felül vannak még más tényezők hiányok is melyek szintén a tulterhelés malmára hajtják a vizet. Így a magyarázatoknak elégtelen vagy helytelen volta. Némelyik tanár — szerencsére ilyen elenyésző csekély van — elég könnyen veszi dolgot és kiméri szépen a leczkét az előirt tankönyvből, tessék abból elkészülni. Pedig tankönyveink javarésze nagyon gyenge munka, kivált pedagógiai szempontból, mert alig van egy-kező, melyből magyarázat nélkül egy 10—18 éves gyermek vagy ifju ugy eltudna készülni, hogy amit tanult, azt alaposan meg is értsé; segédkönyveink meg éppenséggel nincsenek. A tanárok azonban — sajnos ilyenek már szívesen vannak — nem arra néznek, hogy az anyagot egyszerűbbé, világosabbá, rövidebbé és könnyebben felfoghatóvá tegyék, de kedvező alkalmat találva ismereteik fitogtatására, magyarázat helyett a könyvből foglalt anyagot felül eseményeket, neveket, évszámokat és egyéb az emlékezetet terhelő dolgokat jegyeztetnek föl, miknek sem céljuk, sem hasznuk s csak újabb terhet rónak az ugyis túlesztetett fiatalokra.

Mindezek talán csak alárendelt jelentőségű dolgoknak látszanak. Amde kicsiny dolgokon mulnak olykor a legszebb, legnagyobb, legdicsebb eredmények. Amde a kicsi dolgokat senki sem szereti figyelembe venni, főleg ha valaki e dolgokat nem a tanárok, hanem a tanuló ifjuság szempontjából teszi szóvá.

S.

A fonnyadt arcz, a vénülő sziv ellentéte a réginék. A napsugár, mely akkor tüzelt, most nem képes fölmelegíteni sem ezt a roskatag alakot.

A mint ide oda lépeget egy-egy hervadt rózsát darabokra szakít, egy-egy rózsaszín levelet a gyertya lángján elhamvaszt, megjelen a szemében a köny. Hirtelen letörl. Hisz ő megbocsátott, ennek a könnynek nincs joga alkalmatlankodni.

Pár óra mulva szemben fog állni vele, a ki megfosztotta az élet legboldogabbnak remélt perceitől, a ki elrabolta boldogságát hűtlenségével.

Egykor csak ő benne, ő érte élt. Azt hitte azok a szavak, melyeket neki mond, neki is szólnak, pedig azokat Ágotai Mari, a huga fogta fel. Négy évvel volt fiatalabb nála s ezzel a négy évvel legyőzte az ő szerelmes ifjának szívet. A huszonkét éves leány elhalványult a tizennyolcz éves leányka mellett.

Eszébe jutott gyermekora, serdülő kora. Édes anyja szeretettel ölegette, simogatta haját, közben sugott fülébe egy szép hangzású nevet: Honti Sándor nevet, ki majd uri partie lesz, kinek módjában leend két nagy vagyont egyesíteni.

A kis Mari bábuival játszott nem is figyelt oda, amit anyja suttog, de ő neki a vér pirosra festette arcját a füle tövéig, ha nevet hallotta. — A Honti és Ágotai család rokon ságban is állott egymással.

A mult emlékei által felizgatott képzelme látja atyját, az őszbe csavarodó férfut s anyját, a boldog asszonyt, ki várva-várta Honti Sándort, ki jó és oltárhoz vezetni Agnest.

Már csak percek választották el nagy boldogságától.

A várva várt völegény helyett azonban megjelent a levél, a lemondás. „Nem tudom erőltetni szívemet. Azt hittem a korábbi hajtás felé vonzódom, pedig a fiatalabbé egész szívem. Hazudni nem tudok. Agnes bocsásson meg, hogy boldoggá nem tehetem, és boldogtalanná tenni nem akarom.“

Mintha most is látná édes atyja fakóra vált arcját. Semmi szín alatt nem engedte, hogy Honti nőül vegye Marit. „Egyiknek az érzelmét leforrázta, a szívet megölte s most a másikat akarja prédául ejteni?“

Ágotai István nem az az ember volt, kit minden baleset kihoz a sodrából; de ez elkezerítette. Nem bocsátott meg sem Hontinak, sem Marinak. A szegény jó Ágotai nőt a szegény, a mit házára hozott a kegyetlen völegény, korán sirba vitte.

Agnes azóta mintha megfagyott volna, szíve, hideg, merevvé vált. A szerelmet elfelejtette. Csak az érzéketlen hervadt virágokat s egy két levelet őrzött meg a multból, hogy emlékeztesse arra, hogy a mi még néha eszébe jut, azért hogy elmúlt, nem volt álom. Most, hogy Hontit és a feleségét várja, ezeket is szétszórta, hogy még apró darabkáit is hordja szét a szél.

* * *

Megérkezett Honti Sándor a feleségével: Ágotai Marival, meg az angyal fejű kis leánnyal, Honti Agnessel, kit a nagynéni nevére kereszteltek.

Honti Sándor bevezeti a jól ismert, csöndes lakba, mely az ősi kuria. Itt várta őt egykor Agnes tele szerelemmel.

Lelkiismerete mintha most kezdené szívét marcangolni s megszügyenülten, bűnbánóan áll meg a ház előtt. Mikor Agnes Fijé eléje, kezét csókol s könnyei leperregnek az elhagyott menyasszony kezére.

Agnes nem érez haragot, megcsókolja nővérét, kezét szorit Honti Sándorral, ölébe veszi a kis Agnest és leányának nevezi.

Csak akkor érez ismét fájdalmat, mikor a kis Agnes átöleli nyakát s gyermeki naivsággal kérdi: „Igaz Agnes néni, hogy majd te lettél az én édes anyám?“

Még egyszer felzokog szíve, eszébe jut a mult. Mint a hullámtalan tó, melybe követ dobnak: egy pillanatra felkavarodik, aztán ismét lecsendesül.

— Megbocsáthas-e Ágnes? — kérdezte Honti.

— Volt fájdalmam, de haragot sohasem tartottam. Köszönöm, hogy leányotoknak az én nevémet adtátok, látom, hogy gondolatok reám!

Ágotai Agnes még halála után is kimutatta, hogy megbocsát, mert mindenét Honti Agnesnek hagyta.

Debreczeni hírek.

* **Szabadságolások.** Szabó József főszámvevő 30, Végh Gyula 2, Margitai Gyula 20 és Kulcsár József 10 napi szabadságra mentek.

* **A városi hivatalok.** A városháza építésének elejtésével a városházán helyre állott a régi rend. A Hungária palotába talán nagyon is korán átköltöztetett hivatalok mind visszaköltöztek a régi helyükre. Körner Adolf, Vecsey Imre, Király Gyula, Hajdu Gyula tanácsnokok, Roncsik Lajos, Varga Károly aljegyzők már visszaköltöztek a városházára. A tanácsnokok szobáit a kis tanácestermekkel együtt az anyakönyvi hivatal foglalta el, a mely ezen a réven végre elfogadható helyiségre jutott. A Hungáriában a második emeleten most már csak a mérnöki hivatal, az adóügyosztály, az adópénztár, az utadópénztár, a katonai ügyosztály és haláleset felvételi hivatal, az első emeleten pedig az illeték nyilvántartás, a közgyám és az árvaszék maradtak. A tanács — mint értesülünk — azzal az igen helyes és a közönség kényelmét illetőleg méltányos tervvel foglalkozik, hogy az adóügyosztályt és az adópénztárakat a második emeletről az elsőre költözteti le.

* **Debreczeni díjnokok szövetsége.** A debreczeni díjnokok szeptember 6 órakor alakuló közgyűlést tartottak a bejelentési hivatal helyiségében Márk Endre elnöke alatt. A gyűlésen véglegesen szervezkedtek a debreczeni díjnokok, tekintettel az országos díjnokegyesületbe való belépésre. Az egyesület főnöke a következőleg alakult meg. Elnök lett Márk Endre, alelnök Szombathy János. Megválasztottak továbbá pénztárnok Debreczeni Aladár, ellenőrnek Papp Ferencz, jegyzőnek Király János. Bizottsági tagok lettek: Sinai Lajos, Orosz Endre, Papp Mihály, B. Tóth Lajos, Kovács Ernő és Manajlovics Ferencz.

* **Debreczeniek a kongresszusokon.** A közművelődési egyesület országos kongresszusán, mely szeptember hó 8-án lesz Budapesten, az Emke debreczeni fiókját és választmányát gróf Dégenfeld József főispán, Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Dobiczky Sándor államvasuti üzletvezető, Karap Mór bírtokos, Márk Endre ügyvéd, Rontsik Lajos első aljegyző, Péter Gábor vásárbíró és Donogán István fogják képviselni. — Az ügyvédeknek szeptember 18-iki országos kongresszusán Debreczenből dr. Kola János kamarai elnök és Márk Endre kamarai elnökhelyettes vesznek részt.

* **A kis vasut szárnyvonala.** A debreczeni helyi érdekű kis gőzvasut ma-holnap nemesak a főutezán rohan végig az indóházától a nagyerdőig oda vissza, hanem a Kossuth utcán egész ki a dohánygyárig is fog közlekedni. A napokban már hozzá is kezdtek a Kossuth utca jobb oldalán a vasuti sinek lerakásához.

* **A szülők figyelmébe.** A debreczeni róm. kath. Theresianum felügyelősége a vidéken lakó szülőket értesíti, hogy nevezett intézetbe elemi iskolai, gymnasiumi és reáliskolai tanulók, évi 150 frt tartásdíj mellett teljes ellátásra felvétetnek. Bővebb felvilágosítást nyújt a Theresianum felügyelősége.

Levél Kotuhátról.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!
Mint az „Ős Kotuhát“ czimű monstre népünnepély rendezőbizottságának, egyhanglag és közfelkiáltásos lelkesedéssel megválasztott elnöke, mélyen megszorodott szívvel és fájdalommal tudatom, hogy dicső ünnepélyünk, melynek lefolyásáról öt hasábos referátát valék szándékozó írni — a mai napon „beadta a kulcsot“, mely kotuháti szólam, annyit jelent, hogy nem léssen megtartva, vagyis meghalálozott, mielőtt megszületett volna.

Történt pedig ez a nem várt és mélyen megrendítő esemény több okból.

Először azért, mert Álmos János, községi bakter felmondta az alvó fakirságot, azon visszautasíthatlan indokolással, hogy ő csak éjjel tud aludni, mint más becsületes ember, a nappali alvás még ilyen kutya melegben sem kenyerere.

Másodszor azért, mert a tervezett zsákfutáshoz szükséges zsákok a beállt eséplés és — Istennek hála — bő termés folytán ez időszert még piros szemű buzával telvék s a futásban részt nem vehetnek.

Harmadszor azért, mert a póznamászsással tragikusan megjártuk.

Ennek megható, tanulságos története a következő.

A rendező-bizottság határozatilag lekváros kenyerekben állapodott meg a végre, hogy Kotuhát leendő és fi-nemen levő ifjúságát, az iskolás gyermekeket fölcsalogassa a póznák tetejére.

Ünnepélyünk egy ellensége azonban azzal bujtotta ellenünk a lekvárért már előre is lelkesedett muzsafiakat, hogy a bizottság szerkesztésével fogja helyettesíteni a lekvárt, mely ez idő szerint egy háznál sem kapható Kotuháton.

Ezért a lekvárra éhes ifjúság népgyűléseleg kimondta, hogy tüntetőleg távol tartja magát ünnepélyünktől s nem mászik a póznákra.

E rosszakaratu hirtelenséggel szemben nyilvánosságra hozom, hogy az egész lekvárpanamából csak annyi a valóság, hogy igenis Kotuháton az utolsó cseppig elfogyott már a tavalyi lekvárkészlet, — azonban a rendezőség levelezésbe lépett egy jóhírű boszniai lekvárézzel nagyobb szállítmány ügyében. Persze ezt az ifjúság mind nem hitte el, amit csak ő bánhat. Azt hiszem e háromszoros indokolásban meg van magyarázva, hogy Ős-Kotuhátunk a feltámadás reménye nélkül kimult a világból.

De bőven kárpótolt bennünket az a pompás szalona-sütés, melyet a jegyző ur kákadombi szállójában vasárnap délután rendeztünk.

Az első felkészöntőt Kámfor Talabér jelenleg Kotuháton vakációzó gyógyszerészgyakornok mondta Kotuhát társadalmára. Utána még számos tószit fűszerezte a fesztelen jókedvet.

Az éjszakába belenyúló sikerült szalona-sütésen Kámfor Talabér egy tizenharmadik tószitjában életrevaló eszmét pendített meg: rendezzünk egy műkedvelői előadást.

Az eszme maga jó talajra talált, mire az ünnepélyt rendező bizottság műkedvelői szini bizottsággá alakult át Kámfor Talabér elnöke alatt.

A magam részéről — nem azért mert Kámfor ur az elnökségtől korteskedésével elűtött — mitsem remélek a műkedvelői előadástól s Kámfor urról abban a véleményben vagyok, hogy ő egy közönséges stréber, a mi — azt hiszem — rövid időn be is fog bizonyosodni. Addig is e kijelentésemért a felelősséget nem vállalom el.

Ezekután jelezve, hogy a Sásérben fürdőző ifjúság közül, a mai napon Gyékén Gyurkán volt a vízbefulás sorja, bezárom levelem s vagyok a szerkesztő urnak,

Kotuhát, nyár hó 12-én,

tisztelője
Bürök Tóbiás
nyaraló kardalnok.

Közeliidéki hírek.

× **Tanárválasztás Hajdu-Eöszörményben.** A h.-bösörményi gymnasiumi igazgató tanács a Debreczenben megválasztott Török Péter tanár helyére Szakács György zilahi illetőségű okl. tanárt, jelenleg zilahi polgári iskolai tanárt választotta meg. Az öt pályázó közül ő volt egyedül okl. pályázó.

× **Orgonista-kántor választás Hadházon.** Ivánka Zoltán h.-hadházi orgonista-kántort a hódmező-vásárhelyi ev. ref. gymnasiumhoz zenetanárnak választották meg. — Az így megüresedett hadházi kántori állást e hó 6-án d. e. töltötték be. Volt 11 pályázó, kik közül ötöt hívott meg az egyház a próba orgonázásra, természetesen az egyház költségére, személyesen kellett megjelenniök. A választást megelőzőleg próba orgonázás és éneklés tartatott a templomban, minek kezdetére a nagy harangot meghuzatták d. e. 10 órakor. A templomba a választó presbytereken s a közs. tisztviselőkön kívül nagyszámu érdeklődő közönség gyűlt egybe. Szabó Lajos lelkész felhívására a pályázó kántornak előbb a CXLV. zsoltár 1. versét, majd orgona nélkül a „Halld meg lélek“ kezdetű halotti éneket, végül pedig orgonakisérettel kiki egy szabadon választott éneket játszott el orgonán, énekelve a következő sorrendben: Németh István eszei orgonista, Szele János nagy-bajomi kántortanító, Jánosi Antal karczagi tanító, Vida Károly h.-pályi kántortanító s Kovács Imre furtai kántor. A pályázók közül különösebben a három utóbbi vált ki, Jánosi Antal kiválsón szép hangjával, Vida Károly pedig ügyes orgonajátékával s jó hangjával. — A próba kevéssel 12 óra előtt fejeződött be s a presbyterium a városházához vonult a nagyterembe, hol a választás szóbeli szavazás útján ejtetett meg. A beadott 23 szavazat közül Vida Károly kapott 19 s Jánosi Antal 4 szavazatot. — Így Vida Károly, ki a mult választáskor Ivánkával szemben is komoly jelölt volt, választatott meg hadházi orgonista-kántorrá. — Fizetése 500 forint készpénz, lakás, 2 öl fa és stóla. — Az összes fizetés 8—9 száz forintot tesz ki. — A választást délben bankett követte.

× **Arckép leleplezés.** A nagy-károlyi központi takarékpénztár igazgatósága f. hó 8-án diszgyűlést tartott az intézetnek e célra izlésesen feldisztat tanácsstermében a felügyelőség és tisztikar jelenlétében. Tárnya volt ezen diszgyűlésnek a vezérigazgató id. Zanathy Mihály arcképének leleplezése. Bródy Lajos intézeti ügyész volt az ünnepi szónok a ki rendkívül sikerült beszédben méltatta a vezérigazgató érdemeit s fíradhatlan tevékenységét egy a multban mint a jelenben. A vezérigazgató megható szavakban mondott köszönetet a meglepetésért, ezután a diszgyűlés az ünnepelt éljenzésével oszlott szét. Mi is őszintén gratulálunk!

× **A nagy-károlyi „Népbank“** f. hó 8-án tartott igazgatósági ülésén tisztviselőinek 50—50 forint millenniumi ajándékot szavazott meg.

× **Kardpárbaj.** Véres kardpárbaj hire érkezett Nagy-Kállóból. Ugyanis, mint onnan írják, B. O. gyógyszerész és G. A. között kardpárbaj volt. Az utóbbi magát doktornak nevezi, bár még diplomája nincs. — Ebből kifolyólag összeszólalkozott a gyógyszerésszel, a minek párbaj lett a vége, melyben G. A. karján és fején kapott nagyobb vágást.

× **Vásár Ér-Mihályfalván.** A legközelebbi országos vásár Ér-Mihályfalván szeptember hó 2-án és 3-án fog megtartatni.

× **Kiderített gyilkosság.** Szent-György-Ábrány község határában a minap egy földbe ástott férfi holttestet találtak. A rendőrség nyomozást indított és kiderítette, hogy a holttest még két évvel ezelőtt eltűnt Tomár György, akit meggyilkoltak. Sikerült a tettest is előzni Plesták Simon ez, aki már beismerte, hogy a gyilkosságot ő követte el. A csendőrség átkísérte Plestákot a nyiregyházi törvényszékhez.

Irodalom.

A magyar nemzet története. Irodalmi rovatunk egyik állandóvá vált, mert olvasóink rokonszenves érdeklődő fogadtatásában is részesülő nagyobb szabású műve a Szalay-Bárányosy „Magyar nemzet története,” melynek most vettük a 43-ik füzetét, melyben a habsburg-házból való királyok elsője, I. Ferdinándnak magán-uralkodásának (1540-től 1564-ig) a története folyik tovább autographokban s autogramokban különösen gazdag e füzet s következő illusztrációkat tartalmazza. Igen sikerült a külön műmelléklet, mely II. Rákóczy Ferenc elfogatását ábrázolja, jeles festőművésznünk, Benczur Gyulának ismert festménye utáni hatásos reprodukcióban. Aztán jön: V. Károly császár öregkori arcképe, Martinuzzi állítólagos kálváriája. Krisztus alakja Martinuzzi állítólagos kálváriáján. Castaldó emlékérmének hátlapja, Castaldó emlékérmének előlapja. Martinuzzi meggyilkolása. Szondy György aláírása. Losonezy István sajátkezü levele Báthory Endre erdélyi vajdához. Szolnok ostroma 1552-ben, Dobó István, Eger hősvédőjének siremléke, Dobó István és társai levele Nádasdy Tamás nádorhoz. Castaldó arcképe, Dobó István aláírása, Izabella királyné siremléke.

„Az Évszak” divat és kézimunka folyóirat augusztus hó 15-iki száma megjelent dústartalommal „Az Évszak” az egyedüli divatlap, mely egyesítve hozza a divatot, a fehérneműket, gyermekruhákat és a legzselészerűbb és legszebb kézimunkákat. A divatrészen kívül a borítékon is az európai első városok legújabb divatáról számol be, mindig tekintettel a szépre, jóra és hasznosra. A szépirodalmi rész, szórakoztató és mulattató olvasmányokat közöl a legelső íróktól, valamint a két hét legérdekesebb és legfontosabb eseményeiről is beszámol. Emellett a nőket érdeklő kérdésekre különös figyelmet fordít. Ajánljuk e kitűnő, — mely szabás-iv és színes divatkép mellékletekkel együtt a legolcsóbb magyar divatlap — a magyar hölgyközönség figyelmébe. Ara egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Előfizetéseket elfogad: „Az Évszak” kiadóhivatala, Budapest, VI., király-u. 110., — minden fővárosi és vidéki könyvkereskedés és vidéki postahivatal.

A „Zenélő Magyarország” zongora zeneműfolyóirat augusztus 15 diki XVI. száma becses és változatos tartalmával újra szebb és szebb meglepetést szerez. Tartalmazza, I. Farnosz Dezső, „Csucsi emlékek”-et 2 szép magyar dallal melyek elseje „Fogytán van a hold” másodika „Elváltam a leánykától” címűek. II. A francziák híres „Marsellais” nemzeti dalát Beyer ford. pompás átírásban. III. Hiller F. „Gusztávval” (Zur Gitarre) híres szalondarabját. A minden száma 10 oldal — mindenkor a legdivatosabb s zenekarok-orpheum-színházak műsorából vett, legkedvesebb ujdonságokat közlő zenemű folyóirat, ára negyedévi 6 füzetre — hatvan oldal zenével 1 frt, s előfizetheti a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalánál Budapest, VI. Csengeri utca 62. sz. Előző évfolyamok — ugy az idei évfolyan számai folyton kaphatók s az előfizetés bármely évnegyedtől szedhető. Mutatványszámot minden érdeklődőnek ingyen, bérmentve küldnek.

Ujdonságok.

— **Isteniszteletek.** Holnap vasárnap következők fognak az ev. ref. templomokban isteniszteleket tartani: a nagytemplomban Diesőfi József lelkész, a kistemplomban Kovács Ferenc h. tanár, segédlelkész, a Kossuth-utcai vagy újtemplomban Mitrovics Gyula lelkész, az ispotály templomban Sz. Nagy Sándor hittanhallgató. — A róm. kath. templomban reggel 7 órakor Pálffy Béla segédlelkész, reggel 9 órakor dr. Wolaffka Nándor püspök, mond misét, a szentbeszédet dr. Wolaffka Nándor püspök tartja, 12 órakor misét tart Molnár Kálmán. Délután 3 órakor litániát tart Kovács Márk s lelkész. Rózsafüzér ájtatosságot végez dr. Wolaffka Nándor püspök. — Az ág. ev.

hitv. templomban d. e. 10 órakor isteniszteleket tart Materny Lajos lelkész.

— **A király születésnapja.** A legalkotmányosabb magyar király 66-ik születésnapján évfordulóját lelkesedéssel ünnepli meg Debreczen város közönsége, folyó hó 18-án. Az ünnep alkalmából az ev. ref. nagytemplomban délelőtt 9 órakor, a róm. kath. templomban délelőtt 10 órakor, a debreczeni neol. izr. hitközség Szent-Anna utcai templomban, valamint az orth. izr. hitközség pástikózi templomában reggel 7 órakor ünnepi isteniszteleket lesznek. A nagytemplomban és a róm. kath. templomban jelen lesznek a polgári és katonai hatóságok képviselői, akiket az istenisztelekre Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester már meghívott. A király születésnapjának előestéjén a polgárság fényesen ki fogja világítani a várost.

— **Presbyteri közgyűlés.** Szerdán délután az ev. ref. egyház presbyteriuma gyűlést tartott, az egyház részéről Németh Lajos, továbbá Simonffy Imre polgármester világi főgondnok elnöke alatt. Mielőtt napirendre tért volna a gyűlés Simonffy Imre elnök üdvözlő elnöktársát Németh Lajost 6 felsége a király által történt kitüntetése alkalmából. Határozta a gyűlés, hogy a kitüntetett érdemeit jegyzőkönyvileg megörökítik s erről jegyzőkönyvi kivonatban értesítik Németh Lajost. Ezután meleg szavakban Vally János elhunytáról emlékezett meg Simonffy Imre elnök s indítványára elhatározott, hogy a presbyterium részvétirátot intéz a gyászoló családhoz. — Az egyházkerület tanügyi bizottságába beválasztották Kiss Albertet, Könyves Tóth Kálmánt, Mitrovics Gyulát, Sinay Gyulát, Simonffy Imrét, Somogyi Pált. Elhatározták, hogy a főiskola épületéből az elemi iskolákat kitelepítik s egy ev. ref. minta iskolát létesítenek. Az ügy előkészítésére a főiskolai gazdasági bizottsághoz 5 tagot választottak be, névszerint Németh Lajost, Sinay Gyulát, Diesőfi Józsefet, Somogyi Pált, Szikszay Szabó Lászlót. A csapókerület iskolában megüresedett két tanítói állásra és a Miklós utcai tanítónői tanszékre pályázat hirdetése határozott.

— **Eljegyzés.** Magyar János sámsoni aljegyző eljegyezte Budaházy Lajos földbirtokos szép és kedves leányát Piroskát. Az eljegyzéshez az ismerősök, barátok és rokonok jókívánásai fűződnek.

— **A főiskola köréből.** A jövő iskolai évben Nagy Sándor esküdt felügyelő lesz a szenior. Esküdtek a köztanítók Kovács Lajos esküdt felügyelő, Veres István végzett, Csernák Béla és Szabó Bertalan 4. th. Soltész Elemér végzett theologus gymn. segéd tanárul alkalmaztatik.

— **A magyar irodalmi önképző-társulat.** A kollegiumi akadémiai ifjuság magyar irodalmi önképző társulata az elmúlt év alatt is szép tevékenységet fejtett ki. A versenyek igen szépen sikerültek. Komoly szavaltatért 4—4 frt jutalmat nyertek: Csajághy Károly 3 jh. Kálmán Gyula 2 jh. és Bagaméry Károly 2 th. vizsgaválasztásért Fehér Gyula 4 th. 3 frtot. Ezenkívül osztott a társulat a szorgalmasabb tagok között jutalomkönyveket saját könyvtárából. A pályázatok is szép eredménnyel jártak. A latin műfordítással Soltész Elemér 20 korona, költeménnyel Fél Boldizsár és Sáfrány Lajos 10—10 koronát nyertek. Az aesthetikai kérdésre nem érkezett mű, az elbeszélésre beérkezett mű nem volt akceptálható.

— **Az ev. ref. felsőbb leányiskola nyilvánossági joga.** Tudvalevőleg a debreczeni ev. ref. felsőbb leányiskolának a miniszterium csak három évre adta meg a nyilvánossági jogot, mely három év ma-holnap lejárt volna. Az igazgatóság régen folyamodott már a végleges nyilvánossági jogért, míg azután hosszú idő múlva a napokban érkezett le a miniszter határozata, melyben a debreczeni felsőbb leányiskolának megadta a nyilvánossági jogot egyszerre mindenkorra.

— **Budapest veszélyben.** A Duna napok óta oly óriási mérvben árad, hogy annak veszélyes voltáról a kormány leiratban értesítette a fővárost.

— **Huszonöt év.** Igen szép jelenet folyt le csütörtökön a helybeli posta és táviró hivatalban, hol az intézet egyik hivatalnokát ünnepezték, államszolgálatának negyedszázados évfordulója alkalmából. Nem hivságos ünneplés volt ez, egyszerű, mint maga az ünneplés, ki huszonöt éven keresztül minden feltűnést kerülve, egészen hivatalának élve, végezte kötelességét pontosan, lelkiismeretesen, páratlan odaadással. Szathmáry Károly posta és táviró főtisztet ünnepezték kartársai huszonöt éves államszolgálatának alkalmából tegnap, mikor is Csath Zsigmond a debreczeni posta és táviró hivatal főnöke és egy a posta, mint a táviró hivatal tisztviselői, alkalmazottai összegyűltek és Csath Zsigmond főnök meleg szavakkal üdvözölte Szathmáry Károly főtisztet a hivatal nevében, egyúttal átnyujtván neki a nagyváradi posta és táviró igazgatóságtól érkezett dekrétet, melyben az igazgatóság is melegen üdvözlöi a kerületébe tartozó posta- és táviró hivatal egyik lankadatlan szorgalmu, legkötelességtudóbb hivatalnokát Szathmáry Károlyt. „Örömmel használom fel az alkalmat, — zárul az igazgatósági átirat, — hogy azon reménynek adjak kifejezést, hogy az intézet felvirágoztatásában friss testi és lelki erővel még sokáig fog közreműködni. Fogadja tehát ez alkalmából őszinte üdvözlőmet s ismételt jó kívánásaimat”. Szathmáry Károly egyszerű, meghatott szavakban köszönte meg kartársainak megemlékezését, azután visszatért a zugó, zakatoló táviró gépek mellé, hol egy negyedszázadot töltött el igazgató robot munkában, minden feltűnést kerülve, kartársai szeretetében, közbeesésben. A kitűnő hivatalnokot távollevő kartársai is felkeresték a nap folyamán üdvözlő sürgönyvel; számos gratuláló levelet kapott.

— **Debreczeniek a tűzoltókongresszuson.** A budapesti országos tűzoltókongresszusra e hó 14-én a debreczeni tűzoltóegylet 54 tagja utazott el, hogy kongresszus után megtekintse az ezredéves kiállítást. Derék tűzoltóinkat Szikszay Gyula főparancsnok vezette. Kivüle a tisztikar következő tagjai vesznek részt a kongresszuson: A. Nagy Gábor és Morvay Sötér osztályparancsnokok. Dr. Derekassy István testületi orvos, Winkler Mór, Visky Sándor, Berkó János segédtsztek, továbbá Bálint Imre és Molnár Mathuzsálem és Mahlmeister Adám szakaszparancsnokok. — **Női kereskedelmi tanfolyam.** A női kereskedelmi tanfolyam, mint értesülünk, most már biztosan megnyitattik az ősszel, az iskolai év beálltával. Eddig ugyanis már 26-an jelentkeztek a tanfolyamra beiratkozásra. A beiratkozások még folynak.

— **Mintaszüret és gyermekünnepély.** A debreczeni „Margit-fürdő” telepen nagyszabású mintaszüretet és gyermekünnepélyt rendez folyó hó 30-án, vasárnap délután Jablonczay Kálmán. Az ünnepély a fővárosban tartott fényes gyermekmulatságoknak a mása lesz, amelyen a nagyok is jól fogják érezni magukat. Legérdekesebb lesz a mintaszüret, a melynél a legjobb szőlőből sajtolt mustot kiosztják a gyermekek között. A program további részletei ma még hiányoznak.

— **Zászlófelavatási ünnepély.** A „Zion” Debreczeni Betegsegélyző egylet 1896. évi augusztus hó 20-án a „Margit” fürdő disztermében Magyarország ezredéves fennállásának emlékére zászlófelavatási ünnepélyt és ezzel egybekötve táncmulatságot rendez a következő műsorral: Rákóczy induló, előadja: Magyar testvérek zenekara. Hymnusz, éneklő: A debreczeni dalegylet. Elnöki üdvözlő beszéd, mondja: Weisz Sándor elnök. Diszbeszéd, mondja: dr. Bakonyi Samu. Felavató beszéd, mondja: főtiszt. Krausz Vilmos főrabbi. Alkalmi költemény, írta és szavalja: dr. Benedek János. Reichman Arminné zászlóánya jelmondata. Szegbeverések. Elnöki zárszó mondja: Weisz Sándor elnök. Szózat, éneklő: A debreczeni dalegylet. Táncmulatság kezdete 1/2 9 órakor. Az ünnepély d. u. 3 órakor, Belépti-jegy, a tisztelet jeggyel nem rendelkezőknek az ünnepélyre 60 fillér. A táncmulatságra személy-jegy 2 korona. Család-jegy 6 korona. Felül fizetések köszönettel vétetnek és nyilvánosan nyugtáztatnak. A tiszta jövedelem a menház alaphoz esatoltatik.

— **Uj könyvnyomda Debreczenben.** Lapunk kiadóhivatalával összefüggésben, Schwarz Ede egy teljesen ujjonnan felszerelt könyvnyomdát rendezett be, hol minden nyomdai munka olcsó árban, csinosan és izlésesen állittatik ki. Ajánljuk mindazoknak kiknek bárminemű nyomtatványra szükségük van, hogy annak elkészítésével a jelzett nyomdát bízzák meg, mivel az új vállalatnak főczélja az, hogy pontos kivitelű munkáival a közönség bizalmát kiérdemlje.

— **Vadász saison.** Szombattól kezdve megkezdődik az általános vadászszabadalom. Ettől kezdve a törvényezik értelmében szabad lesz nyulászni is. Debreczen határában kiváló alkalmuk nyílik a vadászoknak bő vadászszákmányra, miután Debreczen környékén sok a nyul.

— **Zsidó leányból apácza.** Aradon egy fiatal zsidó leány, aki szerelmében megesalódott, a keresztény vallásra tért át, hogy zárdába mehessen feledni. A rokonok ugyan minden áron iparkodtak őt szándékáról lebeszélni de a leány nem engedett s ennélfogva Csák Czírjék minorita rendfőnök már meg is tette a kellő intézkedéseket a kikeresztelkedett leánynak a zárdába való felvétele ügyében.

— **Eltaposott asszony.** Nagy és borzalmas szerencsétlenség történt szerdán este 6 óra előtt Kellner Károly földbirtokos Széchenyi-u. 1788. sz. házában. A kocsis a kocsi-val gazdája elé akart menni s a két tüzes lovat befogta a kocsi s pár pillanatra magukra hagyta. Míg a kocsis dolgát végezte, a lovak valamitől megijedtek s az udvaron végig őrült vágatásban rohantak a bezárt kapu felé. Eppen ekkor jött fel a pinczéből Nábrády György házmester neje, ki látva a vágatató állatokat, hirtelen visszafordult, hogy a lovak elől kitérjen. Erre azonban már nem volt ideje, mert a lovak oda értek s elütötték. A szerencsétlen asszony a lovak alatt fekvő maradt s azok az asszonyt magukkal hurcolva rohantak a betett kapuhoz s azt kitérve az utcára vágattak magukkal cipelve a már több sebből vérző asszonyt. Midőn az asszony kikerült a lovak patái alól, borzalmas látvány tárult az összesereglett kíváncsiak szeméi elé. Az asszony vértől borítva, jajgatva feküdt a kövezeten. Arca s feje éktelenül el volt torzítva s számos nagy sebből patakzott a vér. Kezein, valamint lábain szintén súlyos sérülések voltak láthatók. A vértől borított asszonyt bevitték lakására s a tett színhelyén csakhamar megjelent a szomszédban lakó dr. Pilitz Sámuel törv. orvos, ki látva, hogy a súlyosan sérült nő sebeinek bevarrása egyedül nagyon fáradságos és hosszadalmas volna, intézkedett, hogy más orvosért is menjenek. Csakhamar megjelentek Altmann Béla, Csikos Sándor és Szentpály Béni orvosok, kik a borzasztó fájdalmakat szenvedő asszonyt elaltatták s hozzáfogtak a sebek kimosásához. A négy orvos teljes óra hosszat dolgozott, — míg a nagy sebeket összevarták. — Nábrády Györgyné egyik lába annyira össze van zúzva, — hogy valószínűleg amputálni kell. A szerencsétlen asszony állapota aggasztó, most ágyonál virraszt férje s hat gyermeke.

— **Felismert lótolvaj.** A vásári tolvajok nagyon szeretik Debreczent s nagy vásárjait alkalmával fel is keresik mindég. Hanem ritka zsebtolvaj monokül meg a debreczeni rendőrség elől, a legtöbb keservesen megbánja, hogy betette a lábát Debreczenbe. Rostás János, az országos hírű Rostás cigányfamilia egyik süvölvény tagja is keservesen megbánta, hogy idejött debreczeni levögőt szagolni. A vásárban felismerte Szücs Imre halászi lakos Rostás Jánosban azt a esalót, aki ezelőtt egy esztendővel Nagyváradon a lóvásárban elkérte tőle a lovát árulni, azután a lópasszust a zsebébe téve felpattant a ló hátára s eltűnt lovastól egyetemben, úgy, hogy ma sem tudtak volna nyomára akadni, ha el nem jön a debreczeni vására, bizonyosan halászni akarván egy kis esit a zavarosban. A cigányt eltolonczolták a Szabolcsmegyei szolgabíróshoz, mely régen körözteteti a lótolvajt.

— **Beszűntetett vonatok.** A debreczeni helyi vasut igazgatósága értesíti a közönséget, hogy a magyar kir. államvasutak indóházától este 10 óra 16 perczkor és a Nagyerdőről este 10 óra 40 perczkor induló vonatok folyó hó 21-től besűnttetetnek.

— **A gazdaközönség figyelmébe.** A hesseni légy ellen eddig alkalmazott védekezési módok közül az ugynevezett csalogató vetések váltak be legjobban, ennélfogva ennek alkalmazása a gazdaközönségnek saját érdekében legfőbb kötelessége. Ennek alkalmazása következőleg történik. Minden táblában már augusztus utolsó vagy szeptember első napjaiban több helyen néhány barázdányi őszi gabona vagy árpa vetendő, mely célra a legsilányabb minőségű vetőmag is használható. Ezek a csalogató vetések arra valók, hogy a hesseni legyek ezeket rakják petéiket. Az ilyen csalogató vetések után a rendes vetés legkésőbb azonban a tél beállta előtt jól alá szántandók, ügyelvén arra, hogy egész hosszukban tökéletesen föld kerüljenek és így belőlük tavasszal a légy rajok ki ne szállhassanak. Igen ajánlatos az ilyen alászántott csalogató vetések lehangerezése is.

— **Épület szobrászat.** Pecher Károly szobrásznak, ki külföldön szerzett tapasztalatai után, Debreczenben állandóan telepedett le; mai számunkban közzé tett hirdetését olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— **Uj divat és czipő üzlet.** Grünbaum és Társa czég alatt egy új divatúru üzlet nyílt meg Debreczenben (Miklós-utca sarkán) a megyeházzal szemben. Az új czég előnyös üzleti összeköttetései révén áruit a legmegbízhatóbb forrásokból szerzi be és így abban a helyzetben van, hogy vevőit jutányos ár mellett a legjobb minőségű árukkal szolgálhatja ki. A Grünbaum és Társa czégnek lapunk mai számában megjelent hirdetését olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— **Ki akar nyomdász lenni?** A lapunk kiadóhivatalával összefüggésben levő, ujjonnan felállított könyvnyomdában, (Miklós-utca sarkok 1904. sz.) egy 14—15 éves jó családból való fiu tanulól felvétetik.

— **Jelzalogkölcsonnel** eléggé biztatnak a pénzüzetek, de a közvetítők megbízhatósága és ügyessége nélkül a ház-, gyár-, malom- vagy földbirtokosnak kisebb kölcsönben van része. E nehézségek nélkül szerez kölcsönt Schwarz Márton ingatlan és jelzalog közvetítő irodája (Debreczen, Miklós-utca sarkok, Czégelyi ház). I. helyre 50 évre 4 1/4%, II. és III. helyre 6%. tőke- és kamattörlesztéssel.

— **Egy ügyes szabász** szerény feltételek mellett állást keres. Czime megtudható a kiadóhivatalban.

— **Alkalmazást keres.** Egy magyarul, németül és szerbül beszélő fiatal intelligens nő: társalkodó vagy házvezetőnői állást keres. Czime a kiadóhivatalban.

Képviseelő-jelöltség.

Egy a tizezer közül.

Redaktor ur, jelentem önnek
A lapját immár elhagynom,
Czikket nyirbálni, verset írni,
Meguntam én már ezt nagyon,
Evel ha még jutnék is ágra
De az korántse lenne zöld,
Redaktor ur, gondoltam egyet
S leszek képviseelő-jelölt.

Fizetés nincs ugyan belőle semmi
De hát dolog sincsen viszont,
Duplán haszon ez: lám az embert
Nem bántja semmiféle gond;
Nem féltő, hogy oly pénz marad meg,
A melyet el sehogyse költ
Nekem bizony nem kell sebb élet
Leszek képviseelő jelölt.

De bőven jár ki a dicsőség!
Másként el sem képzelhető!
Sikert s szerencsét kívánt,
Akár ki csak élembe jó.
Uton utfélen őt beszélik,
A hírnevének szük a föld
És így lesz népszerű, közismert,
A ki képviseelő-jelölt.

S nem is kerül ez annyi sokba,
Papirost és tollat fogok,
Egy pesti újságnak megírom
És fait accompli a dolog
S másnap már mindenütt beszélük
A mit a pesti lap közölt;
„A kis-komádi kerületbe
N. N. képviseelő-jelölt.“

S a hírnév meghozza a többit,
Megjő utána a hitel;
Szabó és varga ad hitelbe
Ruhát, czipőt, a mennyi kell,
A háziur bocsánatot kér,
Hogy multkor úgy nyakamra tört
És dehogy mond fel elsejére,
„Hja, — egy képviseelő-jelölt . . .“

Be kár is, hogy nem tart sokáig
Mert haj! a választás beáll,
És akkor az leszek, mi voltam
A büszke pünkösdi király;
Mert hiszen arról szó sincsen, hogy
Engem is megválaszszanak,
Én vagyok a tizezeredik, ki
Örökké csak jelölt marad . . .

Ingatlanok forgalma.

(A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságánál).

1. P. Nagy Árpád és neje veszik Gorovi Adolf és nejétől ezeknek sestakerti szőlőjüket 2000 frtért.

2. Kéki Sándor és neje veszik Harsányi András és nejétől ezeknek macsi birtokukat 3300 frtért.

3. Veréb Imre veszi Debreczeni Sára Szilágyi Andrásnéétől ennek postakerti szőlőjét 2400 frtért.

4. Bekecs István és neje veszik Balogh István és nejétől ezeknek a debreczeni 6990 és 4260 sz. tjkvben foglalt ingatlanokat 1300 frtért.

Debreczeni piaczi árak.

A f. hó augusztus 15-iki debreczeni heti vásáron a következő árakat jegyezte a vásárfelügyelőség:

Gabonaárak. Buza 6.50—6.40—6.30 frt. Kétszeres 5.40—5.30—5.20 frt. Rozs 5.60 5.55—5.50 frt. Árpa 4.50—4.40—4.30 frt. Zab 5.50—5.40—5.30 frt. Tengeri 4.20—4.10—4.00 frt. Köles 5.50 Burgonya 1.80.

Marha, ló, juh felhajtás és eladás. Ló felhajtattott 1250 drb. elkelt 560 drb. Szarvasmarha felhajtattott 1420 drb. elkelt 605 drb. Sertés felhajtattott — drb. elkelt — drb. Sertésárak: 1/2 évestől 1 évesig párja — frt. 1 évestől 1 1/2 évesig — frt. 1 1/2 évestől 2 évesig sovány párja — frt. öreg sovány — frt. Kővér sertés kilója — kr. — Szalonna és háj. 100 kiló ó-szalonna 46—50 frt. 100 kiló háj 50—52 frt.

Husárak: 1 kiló marhahus 40—44—48—50—52—54 kr. Sertéshus 40—44—48 kr. Juhus 40 kr. Borjúhús 56— kr.

Tüzifa 4 kbm. tölgyfa 12 frt. bükkfa 13 frt. nyárfa 7 frt. fafelvágás 2 frt. faelszállítás 1 frt. 20 kr.

Napszámárak: Férfi ellátással 70 kr. ellátás nélkül 90.

Mulatságos időtöltés.

Apróságok.

Nopcsa orra.

Az opera ujjongott a minap,
S jó kedvében nem volt korlát, —
Mert egy ujságíró párbajban
Megütötte a Nopcsa orrát.

Háziur és lakó.

Ferike: Gyere Marika, játszszunk.
Marika: Mit játszszunk?
Ferike: Majd én háziur leszek, te meg légy lakó
— aztán pöröljünk.

Meghalt az anyós.

A menyecske egész oda van a bubánattól. Sirri-egész nap a szegényke. — A férje vigasztalja:
— Édes kincsem, hiszen öreg volt már a mama, itt volt ideje, mindnyájunknak meg kell egyszer halni.
— Igen de a mama olyan erősnek látszott mindig azt mondta, hogy 20 esztendeig is él.
— Ugyan édesem, azt csak azért mondta, hogy engem szekirozzon.

Mi a bajusz? Orrlyuk alatti bőrből kisarjadzott vastagított felfogványozó szőrsokaság.

Mi az orr? A két szem közötti üres helyen hegyesen, vastagon, piszén, tompán kinőtt influenza bacillusait magában rejtő, két lyukkal formált pi-szegetészeti s fuvatagi hustömeg.

Hányszor esik el.

Két paraszt találkozik a Hungária-kávész előtt s emigyen diskurálnak:

— Hát beteg volt, sógor?
— Bizony beteg voltam. Még most is olyan gyenge vagyok, hogy ha hármát lépek, négyszer esem el.

Biztosan tudja.

Inas: (társához) Ma meg fogom kérni a nagyságos urat, hogy emelje fel a fizetésemet.

Kocsis: Az ördögbe! Nem fogja teljesíteni a kérségedet.

Inas: Dehogy nem, a Zsuzsi szobalányét is fel-emelte.

A nagy beteg kívánsága.

Egyik Várad-utcai susternek beteg lett az inasa.

— Sokáig fog-e tartani a betegsége? — kérdi a mester az orvostól.

— Bizony, eltart vagy három hónapig.

Az inas dühösen felkiált:

— Az nem lehet. Uj-évre jobban kell hogy legyenek, mert akkor járok a házakhoz — „boldog új-évet” köszönteni.

Családi kör és világtudomány.

Tanár: „Be van bizonyítva, hogy földünk körülbelül 92.847.900 év óta áll fenn.

Látogató: „Csodálom emlékező tehetségét!”

A tanár kis lánya: Nézd csak tatám ezt a szép babát.”

Látogató: „Ejnye de szép gyermek. Ugyan hány éves?”

Tanár: „Ő..., ő most..., ő most... Hány éves is vagy kis lányom?”

L y r a.

De boldoggá tennél,
Ha eljőnnél hozzám:
Egyetlen csókot
Százal viszonzom.

Utját vágva a sors
Haragvó kezének,
Hidegtől és hőtől
Óvni, védni.

Szép szóval tartnálak,
Te is azzal engem. —
S magad feldozhatnád
A szoknyád is, szemtem.

Kiadó és laptulajdonos:

SCHWARZ I. IMRE.

ÚJ KÖNYVNYOMDA DEBRECZENBEN.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek szives tudomására hozni, hogy

Debreczenben, a Miklós-utca sarkán az 1904. számú házban

a „DEBRECZENI LAPOK” kiadóhivatalával összefüggésben egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

teljesen ujonnan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁT

rendeztem be.

Elvállalok a lehető legmérsékeltőbb árak mellett mindennemű

nyomdai munkákat

és azoknak csinos és izléses elkészítéséről biztosítom mindazokat, a kik b. megbízásaikkal megtisztelnak. Mivel nyomdámat akként szereltem fel, hogy minden a modern nyomdászat terén előforduló munkát elvégezhessek.

Tisztelettel:

SCHWARTZ EDE.

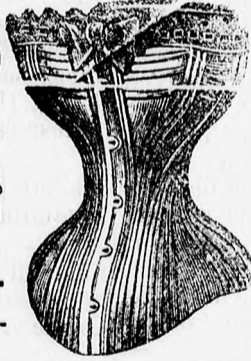
Miklós-utca sarkán, a Frohner szállodával szemben.

Fűző (Mieder)

RÓSENFELD

DEBRECZEN.

(Hungária kávé-

különlegességek

EMMA

Főtér 2139.

házzal szemben.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint

a vállfűző (mieder) készitést

hosszas időn át Bécsben elsajátítván, elhatároztam, hogy egy ily üzletet helyben nyitok, midőn is kijelentem, hogy e szakkavágó cikkekét mérték után készítik, úgy saját mint más készitményeket javítás és tisztítás végett elfogadok.

Helybeli és vidéki megrendeléseket a legjutányosabb árszámítás mellett ponrosan eszközölöm.

A nagyérdemű helybeli és vidéki közönség becses pártfogását kéri

mély tisztelettel:

RÓSENFELD EMMA,

fűző (mieder) készitő

Bécsből.

Építészek figyelmébe!

Van szerencsém úgy az építész urak, mint a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **Késes-utca 3470. szám alatt**

új épület szobrászati műhelyt

rendeztem be.

Elvállalok mindennemű **épület- és templomdiszítési gipsz, fa és kő szobrászati munkákat**, melyeknek pontos, jó és izléses elkészítéséről biztosítom mindazokat, kik b. megrendeléseikkel megtisztelnek.

Szives megrendeléseket kér

tisztelettel:

PECHER KÁROLY,
szobrász.

BUDAPESTEN

a város legszebb helyén: **Üllői-ut 46. sz. I. emelet, 11. ajtó alatt, Mészáros Péterné** asszonyánál a kiállítás egész tartama alatt, igen olcsón szép

Lakások,

ugy nagyobb családok, mint magánosok részére kiadatnak. Bejárat a lépcsőházból. Ló és villamos vasut közvetlen közelben. Levelekre rögtön válaszoltatik.

ELSŐ DEBRECZENI

PAPLAN-GYÁR

Debreczen, Széchényi-utca.

Paplanok, madráczok

mérték szerint gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, — hogy nálam a

gépezéshez és gazdasághoz

tartozó tárgyakat — **legolcsóbban** — beszerezheti.

Ennélfogva van szerencsém ajánlani:

1 kló gépolajat 32 és 34 kr.
1 „ dohányzsineg (I.—II.) 60 — 58 „
100 darab zsákpárga 14 „
1 db bornyomó-zsák 140 cm. 1.—
1 „ „ 150 „ 1.20

és a **szobapadló mázolásához** szükséges **Linoleumot** kilóját 1 kilós bádogdobozba 1 frtért, továbbá minden **fűszerszakmához** tartozó **czukor-, kávé-, tea-, rum-, csokoládé-, gyertyaárukat** a legjobb minőségben és a legolcsóbb napi árban.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel:

Jánossy Béla.

Debreczen, Kenyér-piacz.

KEGYES FERENCZ

előbb **Boros J. sirkó raktára**

a kereskedelmi bankpalotájában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség hecses tudomására hozni, hogy **Boros Ignác**z urtól

a sirkó- és kőfaragó-üzletét

megvettem és azt minden e szakmába vágó kövekkel dusan felszereltem és ujonnan berendeztem, úgy, hogy a legnagyobb igényeket is kielégíthetem.

Raktáramban mindenkor nagy választékban vannak mindenféle **márvány, granit és Syenit sirkövek.**

Elvállalok **sirkerítéseket vasráccsal, vagy anélkül, továbbá sirbolt építéseiteket** jutányos árakon eszközölök.

Sirkó üzletemet személyesen fogom vezetni és igyekezetem oda irányul hogy **szolid, pontos kiszolgálás és jutányos árainnal** a nagyérdemű közönség teljes bizalmát kiérdemeljem.

Vidéki megkeresésre rajzokkal és árjegyzékkel szivesen szolgállok, sirkövek felállítását úgy helyben, mint vidéken teljesítem.

Magamat a t. közönség pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

KEGYES FERENCZ.

STERNBERG ÁRMIN és TESTVÉRE

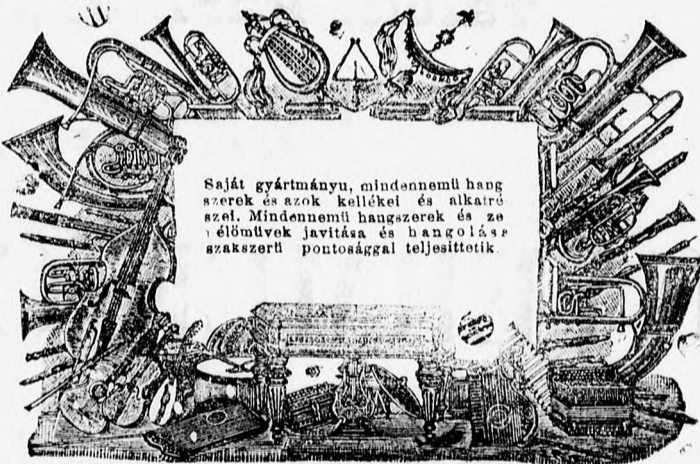
csász. és kir. szab. hangszer-ipar

Telefon.

Telefon.

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 36. szám.

Czimbalmok, hegetűk, fuvolák és teljes zenekari felszerelések.
Zongorák javítása és hangolása pontosan teljesítetik.

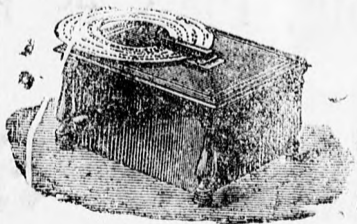
Saját gyártmányu, mindennemű hangszerek és azok kellékei és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zongorák javítása és hangolása szakaszertu pontossággal teljesítetik.

Zenélő-, dísz- és pipere tárgyak, mechanikai szalonhangszerek legnagobb raktára.

és kir. szabad. „Columbus“ czimbalomverőfej megszünteti az eddigi fáradságos pamutozást és czérenázást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Sohasem pusztul el. Ára verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 1.50, 2 frt, 2.50, 3, 3.50 és 4 frt. Külön „Columbus“ verőfej párja 1.— frt.

Legujabb! Legujabb!

INTONA

Elpusztíthatatlan aczéhangokkal, változtatható érczjátéklapokkal és korlátlan műsorrai.

Ezen új találmányu hangszerrel minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabokat lehet játszani. Ára 12 frt, a kóta lapok drbja 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesítetnek.

HARMONIKA

saját készítményü

a legkitünőbb hangokkal,

3 frittól kezdve 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 10.— forintig és feljebb.

Különlegességek aczéhangu harmonikákban.

Legujabban megjelent

Magyar harmonika-iskola

az egy vagy kétsoros harmonikához (30 legszebb zenedarabbal), melynek segítségével minden előzetes zeneismeret nélkül a harmonika játszást egy fél óra alatt mindenki megtanulhatja. Az egyesoros harmonika-iskola ára 1 frt, a kétsoros harmonika-iskola ára 2 frt, mely összeg beküldése után bérmentve küldjük.

Első és egyedüli hazai harmonika gyár.

Régi mester-hegedük nagyválasztékban.

Harmonium és czimbalom különlegességek.

A legolesőbb bevásárlási forrás.

Uj üzlet megnyitás!

GRÜNBAUM és TÁRSA

**KALAP-, CZIPÓ-, URI- ÉS NŐI DIVAT-ÜZLETE
DEBRECZEN, a Frohner szálloda épületében.**

Főtér, megyeházzal szemben.

Ajánlja dusan felszerelt uj raktárát
valódi karlsbadi, bécsi, párisi

FÉRFI-, NŐI- és

GYERMEK-CZIPÓKBEN,

valamint

FÉRFI- ÉS GYERMEK-CSIZMÁKBAN,

valódi Habig, Pless és Pichler-féle

kalapok és sapkák,

nagy választék

férfi- és női fehérneműekben

a legjutányosabb árban kaphatók.

Vidéki megrendelések

a legpontosabban eszközöltetnek.

Debreczen, 1896. Nyomatott Kutasi Imre könyvnyomdájában.

zsebkendők.

harisnyák,

keztük,

Nyakkendők,

Utazó bőröndök és püsch takarók.

